

Kok

De heer **De Graaf** (D66): Het wordt wel heel bedenkelijk als je steeds moet nadenken over wat het betekent als het kabinet "dank u zeer" zegt.

Minister **Kok**: U bent niet tevreden als ik zeg "dank u zeer" en u bent niet tevreden als ik zeg "geen bezwaar". Ik ben van nature vrij zuinig, dus dit zijn momenten van uiterste generositeit.

De heer Van Dijke heeft voor de derde maal gewezen op de situatie in het Midden-Oosten. Mijn excuses dat ik daarop niet eerder heb gereageerd. Gelukkig is er na aanzienlijke druk, ook van Amerikaanse zijde, ruimte gebleken voor een staakt-het-vuren, waaraan president Arafat en de Israëlische regering zich eergisteren hebben verbonden. Ik ben erover verheugd dat daarmee een eerste rechtstreekse ontmoeting tussen minister Peres en president Arafat binnen bereik komt. Die ontmoeting zou de weg moeten voorbereiden naar vervolgentoemoetingen, die op hun beurt moeten leiden tot overeenstemming over een begin van uitvoering van de aanbevelingen van de Mitchellcommissie. Het is allemaal buitengewoon broos. Het lijkt mij zaak dat zowel de Verenigde Staten als de Europese Unie partijen aanmoedigen om de koers in de richting van hervatting van de onderhandelingen vast te houden. Dit zal morgen in de Europese raad zeker nog een punt van gesprek zijn. Het is mijn wens om dat punt zoveel mogelijk los te blijven zien, hoe moeilijk dat misschien voor sommigen ook is, van de verschrikkelijke gebeurtenissen van de vorige week. Er zijn natuurlijk tal van gevoelsmatige politieke relaties te leggen, maar laten wij – dit is dan toch een verband – toch vooral alles doen en tot het uiterste gaan om na het gebeuren van de vorige week alsnog te bereiken wat geleidelijk aan schier onmogelijk leek.

De heren Van der Vlies en Van Dijke hebben aandacht gevraagd voor de gevoeligheden rondom artikel 23 van de Grondwet. Wij hebben de opmerkingen daarover goed verstaan. Die zijn ongetwijfeld mede gemaakt naar aanleiding van hetgeen in de Verkenningen erover is opgeschreven.

Als het even te snel gaat, zegt de minister-president wel eens vaker dat er geremd moet worden. Ik had niet

in het bijzonder de landbouwsector op het oog, maar ik meen mij vanochtend zorgvuldig te hebben uitgedrukt over de wenselijkheid en over de noodzaak om tempo te behouden of tempo te maken en tegelijkertijd zorgvuldigheid te betrachten.

De opmerkingen over het internet zullen zeker bij de behandeling van de begroting van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties betrokken kunnen worden. Het kabinet zal het komend voorjaar een standpunt bepalen over het advies van de Raad voor de maatschappelijke ontwikkeling over het gezinsbeleid, na ommekomst van de evaluaties over het CRIEM-project en van Communities that care. Dat zou ertoe kunnen leiden dat de heer Van der Vlies overwoog, de motie aan te houden en een uitspraak van de Kamer te vragen op het moment dat er een standpuntbepaling van het kabinet is.

Ik heb nog vergeten een oordeel over de motie op stuk nr. 16 van de heer Van Dijke, over de palliatieve zorg, te geven; excuses daarvoor. Ik wijs erop dat op dit terrein vanaf 1994 zeer forse inspanningen zijn geleverd, op een vergelijkbaar niveau als in omringende landen. Op dit terrein vinden veel initiatieven plaats en hebben al veel initiatieven plaatsgevonden. De behandeling van de begroting van VWS is een uitstekende gelegenheid om met elkaar na te gaan hoe het met de voortgang op dit terrein staat. Misschien kan dan nog verder worden gesproken over de inhoud die aan de palliatieve zorg wordt gegeven. Het komt het kabinet voor, dat het in stemming brengen van de motie op dit moment enigszins voorbarig zou kunnen zijn. Ik kan mij goed voorstellen, dat dit onderwerp bij de verdere beraadslagingen wordt betrokken.

Mevrouw de voorzitter. Verschillende geachte afgevaardigden hebben van de gelegenheid gebruikgemaakt om vriendelijke woorden aan mijn adres te spreken. Zowel de internationale omstandigheden alsook mijn persoonlijke geardheid brengen mij niet in de verleiding om deze woorden thans te voorzien van antwoorden die lijken op een soort wederwoord, in termen van hoffelijkheid. Het moment waarop ik wat meer zal zeggen komt nog wel. Alle vriendelijke woorden aan mijn adres zijn goed ontvangen

en overgekomen. Ik hoop dat iedereen de komende acht maanden zo vriendelijk voor mij blijft!

De beraadslaging wordt gesloten.

De vergadering wordt van 21.55 uur tot 22.02 uur geschorst.

Aan de orde is de **stemming over een motie**, ingediend bij het debat over **gewasbeschermingsmiddelen**, te weten:

- de motie-Van Ardenne-van der Hoeven c.s. over een overgangsmaatregel (27858, nr. 4).

(Zie vergadering van 11 september 2001.)

De **voorzitter**: Mevrouw Van Ardenne wil hierover nog het woord.

Mevrouw **Van Ardenne-van der Hoeven** (CDA): Voorzitter. Naar aanleiding van de discussie over gewasbeschermingsmiddelen en de indiening van de motie heeft de staatssecretaris van Landbouw de Kamer een brief toegezonden. Zij komt voor een deel tegemoet aan wat er in de motie gevraagd wordt, dus niet helemaal, en over het tweede deel van de motie zouden wij graag een debat voeren. Ik zou de motie derhalve willen aanhouden.

De **voorzitter**: Op verzoek van mevrouw Van Ardenne-van der Hoeven stel ik voor, haar motie op stuk nr. 4 (27858) van de agenda af te voeren.

Daartoe wordt besloten.

Aan de orde zijn de **stemmingen** in verband met het wetsvoorstel **Wijziging van de Gemeentewet en enige andere wetten tot dualisering van de inrichting, de bevoegdheden en de werkwijze van het gemeentebestuur (Wet dualisering gemeentebestuur) (27751)**,

- over:

- de motie-Van der Hoeven c.s. over de financiële doorwerking van verplichtingen (27751, nr. 68);
- de motie-Scheltema-de Nie c.s. over het beschikbaar zijn van handleidingen e.d. (27751, nr. 69);